

Vaertlinck

Tijdschrift van de genealogische en heemkundige kring Vaertlinck vzw Willebroek

contact

De Willebroekse vaart is één van de drukste waterwegen in ons land. Op de achtergrond merkt men de Sint-Niklaaskerk van Willebroek alsmede de oude spoorwegbrug van de lijn Mechelen-Terneuzen.

Op de cover

Tijdschrift van de genealogische en heemkundige kring Vaertlinck vzw Willebroek

Abonnement: 16 euro door storting op ondervermeld rekeningnummer
Afzonderlijke nummers: 5 euro

ISSN 1782-2785

Secretariaat

p.a. René Pattyn | Molenweg 24 | B-2830 Willebroek

Contact

tel. 03-886 92 44 | vaertlinck@telenet.be | www.vaertlinck.be

Praktische gegevens

Ondernemingsnummer 881 351 205
IBAN BE88-0682-3183-1441 | BIC GKCCBEBB
Erkende culturele vereniging Willebroek: culwo83

De vereniging staat los van alle filosofische en ideologische strekkingen

Bestuursleden

Gust Van Auwenis (Voorzitter) | Residentie PLaza | Overwinningstraat 165 bus 107 | tel. 03 860 10 46
René Pattyn (Secretaris) | Molenweg 24 | B-2830 Willebroek | tel. 03-886 92 44
Guido Van Humbeeck (Penningmeester) | Jozef Wautersstraat 125-1 | B-2830 Willebroek | tel. 03-886 04 75
Emiel Geens | (Bestuurslid) Dennenstraat 1 | B – 2830 Willebroek
Guy Foqué | (Bestuurslid) Kapellenboslaan 29 | - 2830 Willebroek
Leon Bernaerts (Bestuurslid) | Eikenstraat 20 | B-2840 Reet | tel. 03-888 21 83
Gary Mantierts (Bestuurslid) | Groene Laan 38-3B | B-2830 Willebroek | tel. 03-886 65 26
Jan Peeters (Bestuurslid) | Neerlichter 15 | B-2870 Breendonk | tel. 0477-62 69 84
Eric Van Winghe (Bestuurslid) | Mispelweg 41 | B-2830 Willebroek | tel. 0497-36 64 75

Vaertlinck vzw is lid van

Koninklijke Vereniging voor Natuur- & Stedenschoon vzw

Geachte mevrouw,

Geachte heer,

Dit nummer bereikt u een beetje later.

Wij hebben getracht het u vroeger te bezorgen maar onze internetverbinding, ziekte en verhuizing van enkele bestuursleden en medewerkers liggen aan de basis van deze vertraging.

Desondanks zijn wij er in geslaagd in dit nummer eens te meer interessante informatie te verschaffen over het reilen en zeilen in onze streek.

Wij durven dan ook hopen, geachte mevrouw, geachte heer, dat u eens te meer zult tevreden zijn met dit nummer en met zijn inhoud.

Vele groeten,

Het bestuur.

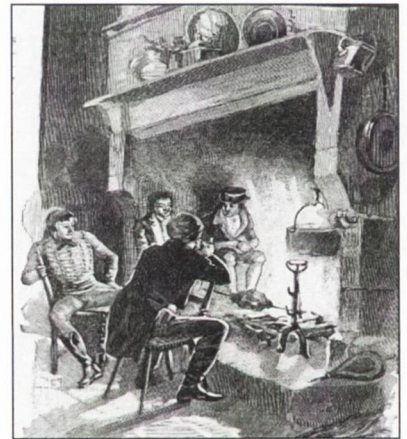

Verlichting te Blaasveld einde 19de begin 20ste Eeuw

Voorgeschiedenis

De voorbije maand december was een natte, sombere maand. Tijdens zulke donkere dagen beseffen we maar al te goed het voordeel van een goede verlichting zowel thuis als op straat. Het is dan niet verwonderlijk dat er de laatste tijd zoveel te doen is geweest over electriciteit: welk productieproces, welke prijs, verbruik beperken of niet, ...

Ooit was het anders. Bij mooi weer was er overdag geen probleem. Wilde men bij valavond of snachts binnenshuis wat licht dan moest men zijn toevlucht nemen tot het licht van een (haard)vuurtje. Best gezellig maar niet zo geschikt om een nauwkeurig werkje te doen of een boek te lezen.

Een flakkerend oliepitje of een walmende vetkaars was een alternatief. Pas na het vinden van petroleum en de ontwikkeling van de petroleumlamp kon het licht een beetje beter in de duisternis schijnen.

De openbare verlichting

Op de boerenbuiten was die al niet veel beter. Als men in landelijke dorpjes bij speciale gelegenheden op een drukke plaats en bij speciale gelegenheden al een pektion aanstak zal het

veel geweest zijn. De maan en de sterren bij mooi weder moesten het maar doen en bij slecht weder beschikte men best over een paar goede 'katogen' of bleef men binnen.

In de grote steden was het enigszins anders. Op de kruispunten en in de straten werden door wachters vuren aangestoken. Zelfs dat gaf maar een onregelmatige verlichting. In Parijs was men er rap bij : reeds in 1558 poogde de stad met olielantaarns op palen de straat een beetje te verlichten. Voor bijkomende verlichting werden de inwoners bijvoorbeeld verplicht aan het venster van de eerste verdieping een kandelaar te laten branden en iedereen die op straat liep moest een brandende lantaarn dragen¹. Reeds in 1667 werd daar op elke hoek van de straat een vaste lantaarn met kandelaars geplaatst en op die wijze was de gehele stad zwak en onregelmatig verlicht. Later werd er nog een tussen twee hoeken voorzien. Die vermeerdering van het aantal lantaarns was een merkelijke verbetering. Gedurende 9 maanden per jaar werden die lantaarns aangestoken. Van "lichtstad" was nog geen sprake!

Gasverlichting

Een betere openbare verlichting bekwam men pas bij het invoeren van gaslantaarns rond 1822 en nog meer door koolgas (uit steenkool) ervoor te gebruiken. Antwerpen kreeg in 1825 gasverlichting.

Electrische verlichting

Maar de ontdekking van electriciteit en de ontwikkeling van de zuil van Volta voor het opwekken van elektrische stroom zou pas voor de echte doorbraak op het gebied van verlichting zorgen. Er werd volop geëxperimenteerd. Toepassingen bleven niet uit. In 1849 werd te "Petersburg" een proef genomen om de drie grootste straten van elektrisch licht te voorzien². Maar het licht was zo fel dat men er niet kon in zien. Op 300 tot 400 passen afstand werden de huizen nog zo helder verlicht "dat men een vlieg daarop kon gewaar worden". In tegenstelling daarmee maakte het rood en flauw licht van de gaslantaarns maar een droevige figuur. Toch vond het koolspitsenlicht geen duurzame toepassing. Over de toekomst van het elektrisch licht voor de publieke verlichting was men in 1879 nog zeer sceptisch. Men oordeelde dat een stad met slechts een tiental lampen die elk een zekere uitgestrektheid verlichten onvoldoende was³. Toch was de keuze tussen gas- of elektrische verlichting nog

¹ Magasin Pittoresque, 7e jg., 1839, Paris, p. 367.

² De voornaamste uitvindingen, A. Sijthoff -Leiden, rond 1884, p. 223.

³ Natuurwetenschap, Louis Figuier, Den Haag, 1879, p. 321.

niet gemaakt. Met gasverlichting kon men “van zekeren afstand in het lichtend middenpunt, dat op grooten afstand uitstraalde, zien zonder dat de oogen er letsel van hadden, zoals bij het elektrische licht”. Lichtgas was echter ook gevaarlijk want bij lekkende gasleidingen was er ontploffingsgevaar. Van de verschillende lichtbronnen “schijnt voor het electrisch licht de degelijkste toekomst weggelegd. Elk jaar hoort men van een nieuw plan om het ter verlichting van steden te bezigen...”⁴
(*Wordt vervolgd*)

Leon Bernaerts

UITZONDERLIJK TRANSPORT OP DE VAART

Willebroek 15 februari 2013

Iedereen die in Willebroek langsheen de vaart kwam of komt heeft hem wellicht gezien of zal hem zien: de boot de geladen is met uitzonderlijk grote ‘citernes’.

Toen ik aan de kade van Granges Graver de prachtige boot, de “Dortsman” zag liggen, vroeg ik aan de schipper wanneer hij dacht af te varen. “Morgenvroeg om 8 uur” riep hij me toe.

Verdorie dacht ik, als ik dat eens van naderbij wil bekijken dan moet ik rap zijn! Ik vroeg dan maar meteen aan de schipper of ik eens aan boord mocht komen. En ja, dat mocht !!

Het eerste wat ik deed aan boord, was mijn schoenen uitdoen ! De stuurcabine is zo netjes en indrukwekkend ... je zet direct grote ogen op. Alles in dit prachtige stuurhuis is van topkwaliteit en topafwerking. De vloeren in teak- of notenhout, gecombineerd met vasttapijt.

De besturing van dit schip gebeurt via hendels en knoppen in combinatie met allerhande electronica. De schipper heeft voor zich allerlei bedieningsapparatuur en verscheidene TV-monitoren.

De monitoren geven omgevingsbeelden weer die worden doorgezonden door de negen camera’s aan boord. Zo heeft de schipper zicht in allerlei richtingen, ook al staan er enkele mastadonten van ketels vóór hem in het schip.

Arjan Van Loon, de eigenaar-schipper gaf me graag een deskundige uitleg.

Van Loon Shipping brengt in de komende maanden 26 tanks (citernes) van Willebroek naar Vlaarding (Rotterdam). De bestemming is Vopak. De tanks zullen dienen als opslagplaats voor allerlei plantaardige oliën.

De “Dortsman” wordt aangedreven door 2 zeer krachtige Caterpillar-motoren van elk 1379 pk. De boegschroef zelf heeft ook een Caterpillar-motor van 1014 pk. Dat is wel nodig om dit schip van 135 m. lengte en een breedte van 17,10 m. in goede banen te houden. Op te merken valt dat ook in deze motorruimte (“ruimte” is wel de juiste omschrijving : ‘t is een zaal ! alles pico-bello-netjes is. Trappen inox, inox vloer, spierwit gelakte muren en plafonds ... en dat in een motorruimte! Geen stofje te bespeuren, geen vlekje olie op de grond ... maar spiegel-effect door netheid!

⁴ Ibidem, p. 326 - 327.

Ook over het vorige transport gaf Arjan Van Lolon de nodige informatie.

Omwille van de veiligheid mag de “Dortsman” enkel varen bij daglicht.

Hierdoor had hij twee dagen nodig om Vlaardingen te bereiken. Hij stuurde zijn schip veilig naar Vopak ondanks de felle wind. Want, omwille van de veiligheid mag dit transport enkel doorgaan bij een windsnelheid van maximal 4 tot 5 beaufort. “Maar ‘t is gelukt” zei Arjan. “Maar ‘t scheelde niet zoveel, de wind was sterk”.

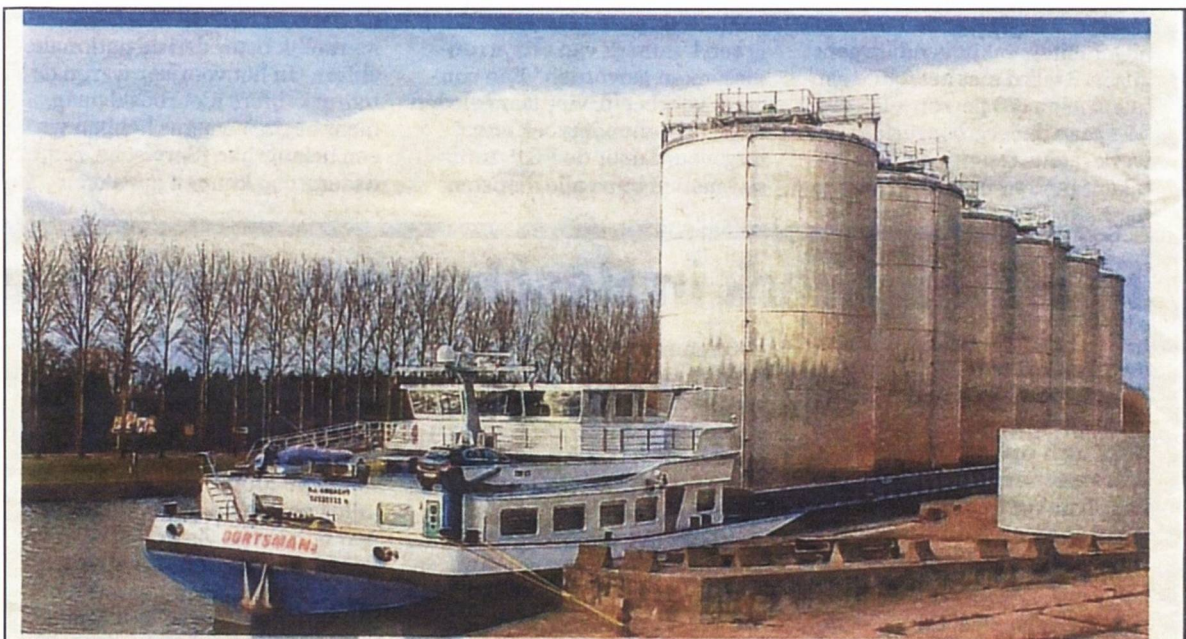
Arjan en zijn bemanning (slechts 4 mensen) hebben allesziens een staaltje van stuurmanskunst weggegeven!

Maar maak even de vergelijking ... hoe zou een dergelijke lading via de weg moeten gebeuren? Schier onmogelijk!

Dit transport is overduidelijk een grote promotie voor de binnenvaart!

Met dank aan Arjan Van Loon.

Ronnie Amelinckx.

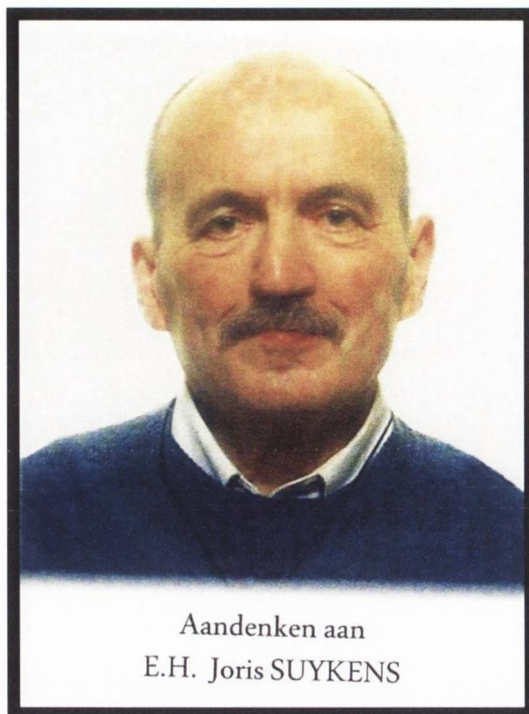

WILLEBROEK

Gigantische tanks gaan te water

Bij de kade van G&G International langs het Zeekanaal in Willebroek vertrok gisteren een schip met zes grote opslagtanks voor de tankterminal van Vopak in Vlaardingen bij Rotterdam. In totaal worden er 26 tanks verscheept. Die zijn tot 30 meter hoog en wegen 88 tot 113 ton. De tanks zijn, over het water, 18 uur onderweg. (k11) Foto: if

EEN BLIJVENDE HERINNERING AAN PASTOOR SUYKENS TE BLAASVELD

De kerk van Sint-Amandus te Blaasveld was bij de begrafenis van hun pastor veel te klein. Dit was wel te verwachten.

De begrafenis van hun pastor alsmede ook die van Heindonk bracht een ware toeloop, een massa volk op de been hetgeen niemand verwonderde.

Alle stoelen waren op een zeer korte tijd bezet en dit een hele tijd vooraleer de dienst begon. Voor velen stond er niets anders op dan maar recht te staan alhoewel niemand zich daaraan stoorde.

E. H. Joris Suykens werd in 1968 priester gewijd te Mechelen en hij werd schier onmiddellijk naar Blaasveld gezonden om er dienst te doen als onder-pastoor.

In 1977, ruim negen jaar later werd Georges (in de volksmond 'Joris') in zijn vertrouwde parochie Blaasveld aangesteld als pastoor.

Ruim 45 jaar leefde hij als alleenstaand priester-pastoor tussen en met zijn parochianen. Joris trok zijn plan alhoewel hulp beloofd werd door Deken Johnson want deze laatste wist dat het een zware taak zou worden.

Dat het een zware taak is geworden kwam tenvolle tot uiting toen hij in het jaar 2000 ook belast werd met het parochiewerk te Heindonk in de kerk van Sint-Jan-Baptist te Heindonk.

Joris was zo maar geen gewoon alledaags priester. De moderne liturgie wist hij op een eenvoudige manier aan te passen doch met de grote zorg om niet te raken aan zijn priesterlijke opdracht die hij bij zijn priesterwijding had meegekregen.

Hij was een geliefd pastoor en dit zowel in Blaasveld als in Heindonk, vooral omdat hij een echte herder was die tussen de mensen leefde en zich ten volle gaf voor zijn parochianen alsmede voor de niet-kerkgangers.

Velen hebben tijdens zijn begrafenis wel een traan weg gepinkt en de bloemen die werden aangebracht ter zijner ere bij zijn afscheid waren massaal.

Zijn jaarlijkse Sint-Hubertusviering zal bij velen een schone herinnering blijven want ook deze viering bracht enorm veel mensen op de been niet alleen in Blaasveld, Heindonk en Willebroek maar in de hele regio zelfs tot Mechelen, Boom en Klein-Brabant.

De Sint-Hubertusviering die pastor J. Suykens zo nauw aan het hart lag werd bijna elk jaar opgeluisterd door de jachthoornblazers “de Greenfields” uit Londerzeel.

G. Van Auwenis

Oude facturen en brieven

In het gemeentelijk archief zijn tientallen brieven en facturen bewaard gebleven.

Sommige hoofdingen zijn echt pareltjes om te bekijken.

Zij leveren ons tevens de adressen van gekende en minder gekende handelszaken op. Sommigen zijn verdwenen en op hun adres kwam al dan niet een andere zaak.

Als we deze documenten op datum sorteren en de inhoud lezen, komen er interessante verhalen tevoorschijn.

Een eerste selectie gaat over de periode van de 1ste Wereldoorlog (1914-1918).

Tussen het begin van Wereldoorlog I op 2 augustus en de terugtocht naar de IJzer in oktober 1914 komen bij het gemeentebestuur van Willebroek de facturen van de handelaars en bedrijven toe.

Winkeliers moesten kledij aan officieren en de infirmerie leveren. Een brouwer moet officieren logement geven.

Vaklieden maakten zinken doosjes en bakken, doodskisten. Zij leverden o.m. generatoren, nagelen, staaldraad, fiets, "bomen" met en zonder klauw, tot 10.700 kg cement en ruim 200 zakken.

De leveringen zijn voor het Fort van Liezele en Breendonk en de "Redoute" Letterheide te Puurs.

We kunnen ook nagaan aan welke eenheden deze goederen en diensten werden geleverd:

6e Regiment "Chasseurs à pied"/ 3e Bataljon/4e compagnie ; 2e & 3e Regt.Chasseurs ; 21ste Bataljon

Genie; 1e Linieregiment en het 21e Linieregiment. Zij waren dus hier gelegerd of op doortocht.

Tot 5 oktober – drie dagen voor de val het Fort Breendonk op 8 oktober 1914 – worden er nog goederen weggehaald.

FACTUREN PERIODE 1914-1918 VERTELLEN HUN VERHAAL

06 Aug 1914 : Jules Frateur-Moons Constructeur Mécanicien Willebroeck

Naaimachiënen, Motocycletten-Vélos, Automobielen, Coffre-forts, Wasmachiënen, Luxe-Vuren, Electriciteit, Kindervoituren, Reparatie en Verwisseling.

- Aan Militairen Dienst van België afgegeven aan de Heer Commandant Fiévez op Fort Liezele
826,75 -150 = 676,75 Fr (nota: Le commandant a payé la somme de 150 Fr d'acompte)
(1 generateur, 3 phares, 4 autogenerateurs, 1 gros phare, autogenerateur, 3 tournevis, 1 tube dissolution, 5 tubes en cuivre T, 2 tubes en cuivre rond, 1 pièce caoutchouc, 1 clef anglaise...)

20 oogst 1914 : FRANÇOIS DE NIES-DE MAEYER 32 Nieuwstraat Willebroeck

Café des sports , Magazijn Velos, naai-, wasmachiënen, kindervoituren, elektrische bellen, spreekmachiënen, Reparatie en Verwisseling.

- Aan Ministerie van Oorlog: **198,25 Fr**
20 oogst Nieuwe vélo Saphyr type 6e regt Chasseur à Pied - Jagers te Voet ;
21 oogst Reparatie velo Cdt. Peschau 21e Linie/1 B^{on}/4 Cie (lamp, billen...)

13-19 Aug 1914 : DELHAIZE « LE LION » Willebroeck Denrées coloniales (koloniale voedingswaren)

- Gemeentebestuur Willebroeck: Koffie en bitter voor 12,20 Fr
2 kg koffie 10,40 Fr (2,60Fr/kilo) 3 kg bitter 1,80 Fr(0,60Fr/kilo)

13-17 Aug – 5 – 25 Sept 1914: JOZEF SARENS-DE WIT Klein Willebroeck

Koopman - Mastenmaker- Agent Sleepdienst

Touwwerk, Boomijzers, Haken, Scheepsgerieven

- Aan de Gemeente Willebroeck en de Genie: **767,80 Fr**
13/17Aug 4 boomen met klauw¹ (genie)

¹ **Boom (met klauw):** is een rondhout van een meter of zes, waarmee de bemanning van platbodems hun schepen door het water voorwaarts duwen. Soms voorzien van een klauw of gebogen pen, haak, of pikhaakbeslag.

HOOFDINGEN van FACTUREN 1914 - 1918

1914

GRAND PRIX pour le Commerce, Liège 1905

Liège 1905, Milan 1906, Bordeaux 1907 et Bruxelles 1910
HORS CONCOURS, MEMBRE DU JURY
 GRAND PRIX, Section de l'Économie sociale

N° _____

Denrées coloniales, Vins & Spiritueux

LES ÉTABLISSEMENTS

DELHAIZE FRÈRES & CIE

« LE LION »

Société Anonyme

Succursales dans tous les Centres du Pays

Administration et Magasin Central :
 RUE OSSEHEM, BRUXELLES-OUEST

SUCCURSALE de *Willebroeck*

M. Geenen le directeur van Willebroeck D^r

Pour vente et livraison de ce qui suit, payable au comptant :
 Art. II du Règlement. 191 Mod. 37A - 50.000 - 9-13.

1918

INLANDSCH ZOUT

S.F.S.W. FABRIQUE

SEL INDIGÈNE

MAISON FONDÉE EN 1877

EXPÉDITIONS par BATEAU & WAGON.

SALINES DES FLANDRES

TOUTES SORTES DE SEL PREMIÈRE QUALITÉ

Scheltjens Frères

USINES Steendorp & à Willebroeck. Successeurs de A. SCHELTJENS-DE KERF

STEENDORP (RUPELMONDE)

Adresse Télégraphique: *Willebroeck*
 SCHELTJENS FRÈRES Steendorp. *13 Février 1918*

Mijnheer E. Mertens
Secretaires
Willebroeck

Willebroeck

G. CHIENOT-WELVIS
GRAND
Hôtel CASINO
Café-restaurant - Grande Salle pour Banquets et
Fêtes. En face de Canal aux Minnes (35 mètres de la gare.)
WILLEBROECK
TÉLÉPHONE 68

LEOPOLD DE BACKER
AANGEROMEN WISSELAGENT
AGENT
DER ANTWERPSCHE HYPOTHEEKMAKERS
WILLEBROECK
TELEFOON N° 124
POSTOFFICEKANTOOR 21820
HANDELSRECHTER VAN MECHLEN N° 478

WILLEBROECK, 1 Oktober 1916
PASTORIJSTRAAT 14

*Van het bedrag van Rechtenkosten
en het bedrag van de Gemeentebelasting
Willebroeck*

JULES DE BORGER-RAGHENO

Annemmer van Huwelijkafzeten, Verhuizingen en Vervoer

AUTOS-TAXIS

Deendermondsesteenweg (Nieuwebaan) Willebroeck.

Telephone 52

Voor hetgene volgt:

Debet

Willebroeck, den 12 April 1916

Noordseh en Inlandseh Hout. -- Bois du Nord et du Pays.

Téléphone 160.
Compte Chèque Postal 157 466.
Registre de Commerce - Malines 780.

Gustaaf DE ROOVER

BOOMSCHE STEENWEG - CHAUSSEE DE BOON
WILLEBROECK

Willebroeck, 22 Juni 1916 193 6

CHANTIER NAVAL L.E. SPILLEMAECKERS

PETIT-WILLEBROECK

POSTE BOON

Reg. Comm. Malines n° 7620

Tél. Ekorn 58

Compte Chèque Postal 258 789

GRAND PRIX pour le Commerce, Liège 1905

Liège 1905, Milan 1906, Bordeaux 1907 et Bruxelles 1910

HORS CONCOURS, MEMBRE DU JURY

GRAND PRIX, Section de l'Economie sociale

N°

Denrées coloniales, Vins & Spiritueux

LES ETABLISSEMENTS

DELHAIZE FRES & CIE

« LE LION »

Succursales dans tous les Centres du Pays

Administration et Magasin Central :

RUE OSSECHEM, BRUXELLES-OUEST

SUCCESSALE de

M. Gemeente bedieur van Willebroeck D.

Pour vente et livraison de ce qui suit, payable au comptant :

Art. II du Règlement.

191

Mod. 37A - 50.000 - 9-18.

 VERWEN • LAKKEN • VERNISSEN
aan HENRI LAUWERS-HOOGAERS
 ROERLAGEN
 Dorpsstraat, 19, te Willebroeck
 Tel. 154

IJZER- en HOUTWAGAZIJN
Severin MERTENS-DE SWET
 WILLEBROECK - WILLEBRUEN
 Tel. 155

VERWEN • LAKKEN • VERNISSEN
PIERRE MARCON
 SCHILFSTROEGROENEN - VERWENFABRIEK - VLOERDEKINGEN
OVERWINNINGSTRAAT, 53 - WILLEBROECK
 WILLEBROECK, tel. 20 - August 1942, 15

BROOD- en BANKETBAKERIJ
W. SOONTIËNS-VERMEULEN
 Overwinningstraat, 53 - WILLEBROECK
 Tel. 156

INLANDSCH ZOUT

SALINES DES FLANDRES
 TOUTES SORTES DE SEL PREMIÈRE QUALITÉ
 MAISON FONDÉE EN 1877
 Expéditions par Batons & Wagon
Scheltjens Frères
 USINES Successeurs de A. SCHELTJENS-DE KERF
 Steendorp & Willebroeck
STEENDORP (RUPELMONDE)
 Adresse Télégraphique: SCHELTJENS FRÈRES Steendorp
 Willebroeck, le 13 Février 1941
 Nijhuis & Co. Monteur
 Willebroeck

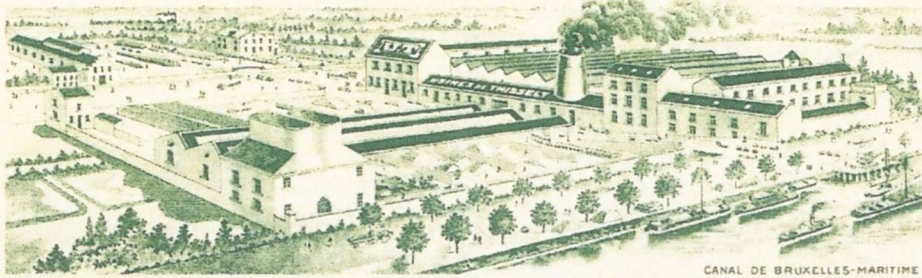
WASSCHERIJ "TEMPO"
 H. R. N. 8551
WED. CL. & ARM. DE HEEL
 Westdijk, 27 - WILLEBROECK
 M. Jansen, Willebroeck, wasser en gas Debet
 Willebroeck, tel. 154
 Telex: 401 101 101 101

CHANTIER NAVAL DE WILLEBROECK
 SIRETE - HERRINGE
 Téléphone: WILLEBROECK N° 14
 Willebroeck, tel. 155

USINES DE THISSELT LEZ WILLEBROECK

POUR LA FABRICATION DE CARREAUX EN CIMENT ET DE PIÈCES EN BETON

Société Anonyme

CANAL DE BRUXELLES-MARITIME

CARREAUX EN CIMENT. DALLES DE TROTTOIRS, TUYAUX ET PIÈCES EN BÉTON ET PIERRES ARTIFICIELLES.
CIMENT PORTLAND, CARREAUX CÉRAMIQUES ET DE REVÊTEMENT.

THISSELT, le 22 Septembre 1914

ASBESTICEMENT

ALFIT
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
THISSELT (bij Willebroeck)

TELEFONEN: WILLEBROECK N° 3, N° 105; MECHLEN N° 405, 482; WILLEBROECK ALSE TROUW WIST N° 3756

PHILIPS RADIO

R. VAN DEN BOSSCHE
ELEKTRICITEIT - RADIO

22, Louis De Nayerplaats WILLEBROECK
Postcheckrekening 421.58 Handelsrekening 4449

OFFICIEEL VERDEELER
Willebroeck, Jan 14-1-41

... KUNSTMATIGE ...
LBIEN

GEGOLFDE EN VLAKKE
PLATEN

AMELIT FABRIEKEN
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
WILLEBROECK

TELEFOON 225
TELEGRAMMEN: AMELIT-WILLEBROECK

POSTCHECKREKENING: 24434
CODES: BREVETS & PRIVAAT

HANDELSREGISTER VAN MECHELEN 236

Onze produkten zijn aangenomen door den Staat

W
FABRIEKSMERK

Willebroeck,
BELGIË

TOONZAAL CONFORTA
OUD HUIS JOZEF GOOSSENS, GESTICHT IN 1904

AANNEMERS VAN ALLE BOUWWERKEN

AAN **GEBROEDERS GOOSSENS**
DENDERBONDSCHESTEENWEG 30 WILLEBROECK

161

Firma Vigafan
P.V.B.A.

MEUBELN

FABRIEKEN WILLEBROECK GUIDO GEZELLESTR. 10
TELEFOON 258 H. B. MECHELEN 1914

IJZER-POUTRELIEN-PLATEN

ZINK-DEPOT

aan de 'Vrijde Montagne'

METALEN

NAGELN-BOULONS-VLIJZEN

Artikelen voor Bouwrijkeheid

Telefoon 406-1000, 31
Postadres: Willebroeck 2204
Huisadres: Willebroeck 2206

DE JONGHE-ERIX

Avg. Van Landegemstr. 92

WILLEBROECK

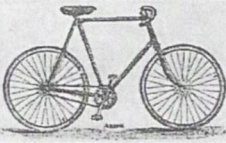
23413 *

DRUKKERIJ

Willebroeck, den 29 November 1950

Ik heb Gemeentebestuur
van de
Willebroeck

Jules FRATEUR-MOONS

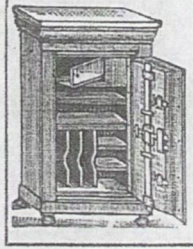
CONSTRUCTEUR

MÉCANICIEN

WILLEBROECK

Naaimachines
Motocyclietten = Velos
Automobielen
Coffre-Forts

Wasmachines
Luxe-Vuren
Kindervoituren
Electriciteit

Machines à coudre
Motocycliettes = Vélos
Automobiles
Coffre-Forts

Lessiveuses
Foyers de Luxe
Voitures d'enfants
Electricité

Reparatie - Verwisseling

Réparations - Echange

Militairen Dienst van België

Debet

Voor verkoop en levering als volgt, betaalbaar te Willebroeck :

Willebroeck, 6 august 1954

447

VELOCLUB
'T VLIEDEND WIEL

WILLEBROECK

Levens: J. AERTS - Oorspronkelijk 11
Secr.: ED. SECKERS

WILLEBROECK, 23 September 1951

RIJWIELHUIS T. T.

Louis Claessens-Hublin

Rijwielren - Naaimachines - Kinderwagens

Staanweg op Mechelen, 8 (aan de brug) WILLEBROECK

121, Willebroeck 279
Telefoonnummer Mechelen 1902
Postadres Willebroeck 2206

Willebroeck, 29 November 1950

K. De Roeck-Van Calster

Alle Elektrische Oudereeningen
Radio - Orfjhracht - Luchters
Nieuwstraat, 29, WILLEBROECK

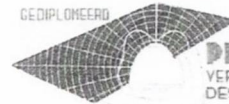
H.E. Mechelen, 10570

Telefoon n. 213

Den 14/1/51

Gemeente Bestuur of Willebroeck of
Dienst. Bestelling

GEDIPLONEERD

PHILIPS
VERLICHTINGS-
DESKUNDIGE

Karel De Roeck

Enkelner 121

Postadres Willebroeck 2206

WILLEBROECK, den 25 Juli 1949 193
S. Lieve De Nieuwstraat.

Brouwerij en Maaldery De Eendracht

Modest Van den Bogaert
Willebroeck den 10^e Juni 1945

Monsieur Pellerin & Co.
Etc.

Monsieur.

TELEFON WILLEBROECK 120
HANDELSRECHT WILLEBROECK 294

VERLICHTING DRIJKRACHT RADIO'S

JAN DIE SCHUTTER
BRIENDONK

Cement. Willebroeck
Wiek veldweg 101. Killa van

100 30 Jan 1945
DIETBIET

Voor levering en levering die volgt. Hetzelfde te Barendrecht
Huis No 1

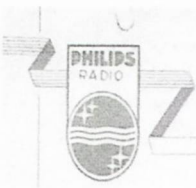
PHILIPS BLIJFT PHILIPS

Constant DE ROECK

8, Louit de Nayerplaats WILLEBROECK
Telefoon 120 P. 2738 Handelsrecht 294

MODERNE ELECTRIISCHE EN MECHANISCHE INRICHTINGEN

R. VAN DEN BOSSCHE

ELECTRICITEIT - RADIO

22, Louit de Nayerplaats WILLEBROECK
Postadres 421.38 Handelsrecht 294

OFFICIEEL VERDEELER

Willebroeck den 19-1-45

JOZEF SARENS-DE WIT

KLEIN-WILLEBROECK

KOOPMAN IN SPANEN MAFENMAKER AGENT VAN SLEEPSIJNT

TELEFON 42

TELEFON 42

Voor levering en levering die volgt.

Alle Brand- en Smeedwerken

SOUDURE ELECTRIQUE et AUTOGENE

Centrale Verwarming

Louis Van Camp-Lombaerts

Buiswerkplaatsing

Laan der Verbondenen, 124, Willebroeck

Telefoon 1247 Handelsrecht 294

Willebroeck den 1-5-45

Lombaerts

Voor levering en levering die volgt.

SINDOR ELECTRICITEIT & AUTOGÈNE

ALLE KETELS voor VERWARMINGEN

FORON en CERTIFICERD POUDER

REPARATIE van alle machines

PLAATSING van alle machines

REPARATIE van alle machines

REPARATIE van alle machines

REPARATIE van alle machines

REPARATIE van alle machines

CHAUFFAGE
LOUIS VAN CAMP
REMOND TOLLENAFRE STRAAT 124
WILLEBROECK

TELEFON 157 - HANDELSRECHT WILLEBROECK 294 - POSTCHECK 2016

WILLEBROECK den 1-5-45

Lombaerts

Voor levering en levering die volgt.

Hierboven: firma LOUIS VAN CAMP moesten in 1944 hun adres wijzigen. (Nu Captain Trippstraat!)

MEUBLES
SCIERIE A VAPEUR
BOIS

De Goeyse Frères

Specialiteit van gewone en prachtzetels

IN HOUT EN IN IJZER VOOR

Cinemas en Schouwburgen

Frans Aerts-Kerremans

Dorpstraat, 91-93
Postboekrekking N° 79960

BANQUE CENTRALE DE LA DENINE

Willebroeck.
Telefoon N° 150.

Willebroeck, den 4 Januari 1927

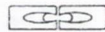
EV RARD VERLINDEN-DE WACHTER

NIEUWSTRAAT, 47
.. WILLEBROECK ..

47

.. Horlogiën, Juweelen, Regulateurs .. Alle herstellingen
Wekkers, Constateurs, Kerkhorlogiën

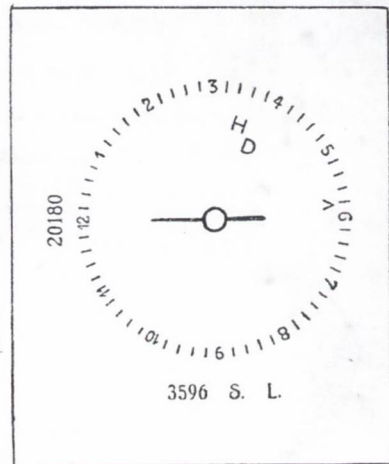
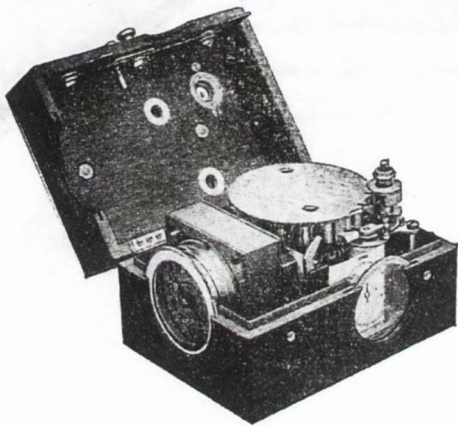
INKOOP EN VERKOOP
VAN
OUD GOUD en ZILVER

Verkoop van
CONSTATEUR BENZING

MODEL 1922
Gewicht 4 kilogram
Grootte 21 x 16 x 12

BEKRONINGEN :
Aken 1907 : 1° Prijs
Wereldtentoonstelling Brussel :
Gouden Medaille
Tentoonstelling Hamburg 1914 :
Hoogste Bekroning
300.000 in het gebruik.

T of D : den dag
V : is de minuut
S of H : het uur
o : langste pijl wijst de second.

De BENZING spant de kroon boven alle Constateurs. — Probeert hem, en gij neemt hem.

Willebroeck, den 2 April 1927.

SPECIALITEIT VAN GEWONE EN LUXE ZETELS

IN HOUT EN IN IJZER

voor Cinemas en Schouwburgen

Salongarnituren, Divans, Clubs, Chaise-longues, enz.

GROOTE MEUBELMAGAZIJNEN

FRANS AERTS-KERREMANS

AUG. VAN LANDEGHEMSTRAAT, 91-93 -- WILLEBROECK

MEMORANDUM

IMPORT

EXPORT

FIRMA JEAN CRAENHALS

GROOTHANDEL

LOMPEN
- IJZER -
METALEN

Telefoon Willebroeck 99
H. R. Mechelen 3776
Postrekking 457046

Specialiteit:
Gewoonde en Gevilde Beton
Dekken - Balken
Glas en IJzer
Cement, Cement- & Porseleenen

MAURICE COUSSEMENT
BOUWMATERIALEN

WILLEBROECK
DI. FENSOECLAAR 14 15 - 6 - 44

FACTUUR van het Omschetsbestuur van WILLEBROECK
Dienst der Bezetting.

GROOTHANDEL IN
MARGARINE, KRUIDENIERSWAREN
EN FIJNE SPECERIJEN

3196 *

Huis Edmond DE JONGHE-DAEMS

Statiestraat, 92, WILLEBROECK Telefoon 343

— Handelsregister Mechelen 1950 —

Deutsche Warenausicht d. Willebroeck Debet
voor levering der volgende koopwaren : Willebroeck, 3 Februar 1944

MAGAZIJN VAN KRUIDENIERSWAREN
IN DE KLOK

Maïs, Spek, Vet, Reuzel -- -- Specialiteit van gebrande Koffie en Margarine

Henri COOLS-DE KUNST

18, Kerkstraat, 18 - WILLEBROECK

1888.

Willebroeck, den 20-1-1966

Telefoon : Willebroeck 117

M Gemeente Westvleteren Willebroeck Debet

Voor levering van het volgende : geboden in de bindes

Willebroeck, den 21-1-1915

DEN BELGEN HOED

Magazijn van klakken, hoeden, gemaakte kleederen, enz.

Edward Miers-Veeckmans

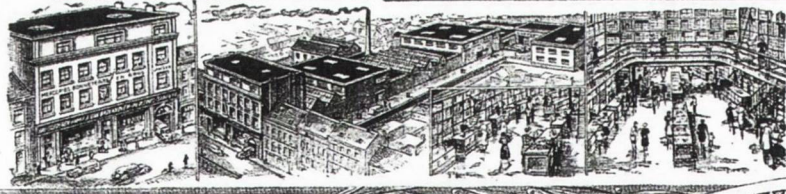
Louis De Naeyerplaats 23 -- WILLEBROECK

Bijhuizen : BORNHEM en PUERS

M Voor het Lege De

voor levering als volgt :

GROOTHANDEL: BRENGOED · SAAKEN · MERCERIEKEN

SAAIEN LUXOR
SIMLA GLORIA
EENICE ANTVERPIA
ONZER FLANDRIA
GEDEP V.B. SUPER
MERKEN RADIO
N° 444
ST ANDRE
OUAL N° 55

RECHTSTREEKSCH E INVOER

POSTCHECK 176 09
HANDELSREG. ANTWERPEN 894
TELEFOON 274 75

SINDS 1912

FIRMA H. VAN BROEKHOVEN

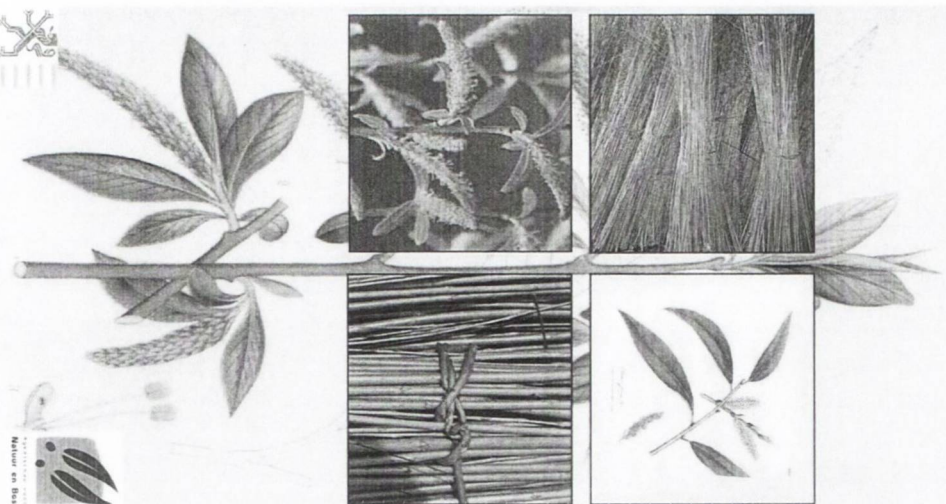
N. V.

Antwerpen 6 44 10
HOOGSTRAAT, 36

157k/125
26 MEI. 4 3

Voor verkoop dezer goederen, verzonden op zijn wilske, betaalkbaar kontant te Antwerpen.

Wilgen in de Notelaer

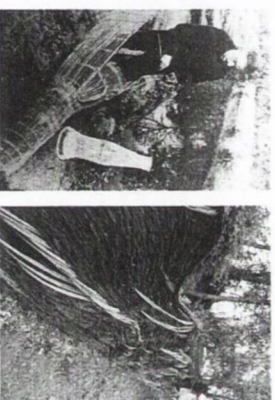

Inleiding

Als er één boomsoort typisch is voor het Klein-Brabantse landschap, is dit wel de wilg en dit in al zijn verschijningsvormen. Als volwaardige boom, als knotwilg, als hak- en snijgriend. Van nature vinden wij in de Notelaer verschillende wilgensoorten terug, ook werd een knotwilgenerij aangeplant. In samenwerking met het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek werd een 'salicetum' aangelegd. De Latijnse naam voor wilg is Salix; een verzameling van verschillende wilgensoorten wordt daarom 'salicetum' genoemd.

Wilgen door de geschiedenis heen

Uit opgravingen blijkt dat wilgen reeds zeer vroeg gebruikt werden door de mens als bouw materiaal en allerlei vlechtwerk van verzamelaar/jager, visser, landbouwer, pottenbakker....

Wissen of wijmen zijn de eenjarige twijgen van wilg. Oorspronkelijk gebruikte men vooral de Katwilg/Wiedaaw (*Salix viminalis*), later gebruikte men ook andere soorten naargelegd de kwaliteit en het daaraan verbonden doel. In deze streek werden de wilgen vooral geteeld omwille van de mandenmakerij.

De mandenmakerij ontstond door de teloorgang van de vlaasteelt en de daaraan gekoppelde lakenmakerij. De mandenmakers waren van oorsprong zelfstandige thuiswerkers die betaald werden per stuk.

Later ontstonden er kleinere en grotere ondernemingen (KMO's), zo ontstonden er voor de streek ook de eerste gouden en zilveren keurmerken voor de producten uit Klein - Brabant.

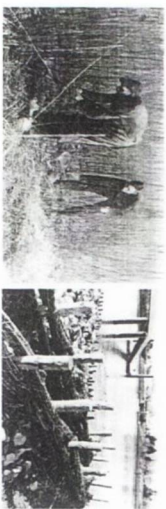
In de periode tussen de twee wereldoorlogen kende deze bedrijfstak een piek met een tewerkstelling van ca. 3000 werknemers.

Sommige ondernemers specialiseerden zich in het destilleren van salicyl uit wilgenschors (vooral van de bitterwilg), samen met acetyl de basisproducten voor het **aspirientje** (acetylsalicylzuur). De verfabrikant Bayer nam hier omstreeks 1899 een patent op en kon daardoor uitgroeien tot de huidige multinational van de farmaceutische en chemische industrie.

Door de opkomst van rotan- en kunststofproducten als constructiemateriaal en de verhuis van de mandenmakerijen naar lage loonlanden (o.a. Polen) is deze landschapsbepalende wilgenteelt in verval geraakt. Momenteel rusten er buitendijks nog een tweetal wissenveldjes.

Binnendijks wordt er door nog slechts één man, Amedé Van Praet uit Hamme, in opdracht van de firma Roeckx uit Stokken, jaarlijks 2 à 3 ha driejarige kapwilg gewonnen uit deze schorren. Deze worden per 10 stuks samengebonden en afgevoerd ten behoeve van dijkbeschouelingen van rivieren (momenteel hoofzakelijk naar Frankrijk).

Wilgensoorten

Vochtige, voedselrijke gronden zijn voor de meeste wilgensoorten dé ideale standplaats. De schorren aan de Schelde zijn dan ook een echt wilgenparadijs doordat ze twee maal per etmaal kunnen overstromen met voedselrijk (slib) zoet tot brak water.

Door kanalisatie van de meeste rivieren in Europa verdwenen de meeste zoetwater slikken en schorren. Wilgen en hun bewoners zijn er integraal deel van. Vele epifytische mossen groeien op de voedselrijke neutrale (niet-zure) schors. Omwille van de zure regen vormen ze nu ook een vluchtplaats voor de zuurminnende epifytenflora.

In en op wilgen vinden we soortgebonden kevers, bladwespen, muggen en vlinders.

Afdeling: *SPERMATOPHYTA*

* Onderafdeling: *ANGIOSPERMAE* (bedektzadigen)

* Klasse: *Magnoliopsida* (dicotyledones/ tweezaadlobbigen)

* Orde: *Salicales, Salicaceae* (wilgentfamilie)

- Bomen of heesters, doorgaans tweehuisig. (aparte bomen met vrouwelijke of mannelijke katjes)
- Bladeren verspreid, zelden tegenoverstaand, enkelvoudig, afvallend, met steunblaadjes.
- Bloemen verenigd tot katjes, nagenoeg zittend, naakt elk in de oksels van een schub, voorzien van honingklaren of schijf.
- Mannelijke bloemen met 2 tot 30 meeldraden.
- Vrouwelijke bloemen met één stampervrucht is een doosvrucht, kleine zaden voorzien van een lang zijdeachtig zaadpluis.
- Ca. 350 soorten in gematigde streken van het noordelijk halfrond.

Tien wilgensoorten in dit arbortum:

De snijwijmen:

Schietwilg (*Salix alba* L. Var. *Alba*), Amandelwilg/Zwarte reïns (*Salix triadra* L.), Katwilg/Korfwilg/Wiedaauw (*Salix viminalis* L.), Gele Wiedaauw (*Salix viminalis* L.sp.), Duitse Dot/Groene kletters (*Salix dasycardos*), Bittere Wilg/ Linthes (*Salix purpurea* L.), Lederband (*Salix mollissima*, s. *trindras viminalis*), Bindwilg/Gelewijmen (*Salix x rubens nothaer*. *Basvordiana*.), *Salix rubens*/Schrank (*Salix alba* x *Salix fragilis*)

Boom/struikvormend:
Gruuwe wilg (*Salix cinerea*)

Meer informatie

Is uw nieuwsgierigheid gewekt en wil je meer weten over het mandenvlechten in de streek?

- Bezoek dan ook het streekmuseum "De Zilverreiger" Het personeel van de vzw zal u graag verder helpen!

De Zilverreiger

Scheldestraat 18

2880 Weert (Bornem)

Tel: 03/889.06.03

e-mail: de.zilverreiger@telenet.be

- Het jaarboek naar aanleiding van 40-jarig bestaan van de Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant vzw. "Gevochten Verleden" van Jos Winckelmans.

Winckelmans.

Onthaalcentrum De Notelaer

Notelaardreef 2

2880 Hingene (Bornem)

Tel: 03/889 69 20

e-mail: info@notelaer.be

Tekst en layout: Agentschap voor Natuur en Bos
Foto's en afbeeldingen: Jos Winckelmans

Uitgave "Geschiedenis van de Vrije Jongensschool Sint-Jozef, Willebroek"

De geschiedenis van de "Broedersschool" is eindelijk herwerkt. De auteur vond de tijd rijp om het hoofdstuk van de Broedersschool af te ronden. De sloop van de gebouwen betekend uiteindelijk het definitieve doodsvonnis.

Menige oud-leerlingen kunnen nu nog alleen mijmeren over de vervlogen jaren uit hun jeugdig leven.

De nostalgie over deze merkwaardige school met al even merkwaardige leerkrachten zal blijven voortleven.

Het boek telt 81 pagina's, sommige daarvan zijn in kleur. De prijs is vastgesteld op 25 euro.

De geschiedenis is vanaf 1 maart 2013 te verkrijgen bij intekening.

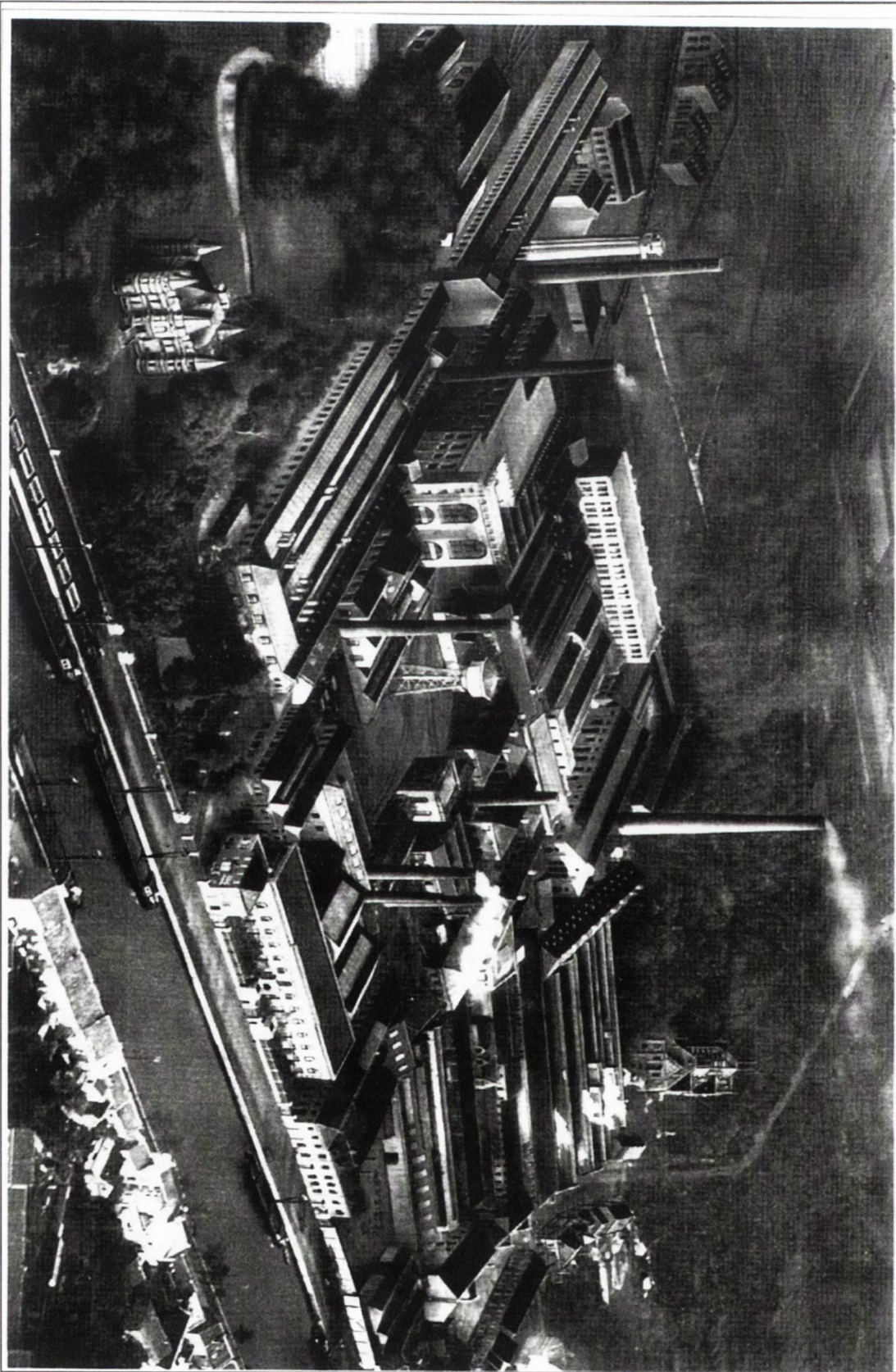
Dit kan gebeuren op rekeningnummer van de auteur: BE 02 7330 4320 4840 – BIC: KREDBEBB van René Pattyn, Molenweg 24, 2830 Willebroek.

Het boek wordt in Willebroek thuisgeleverd na ontvangst van de betaling. Bij opzending per post (buiten Willebroek) moeten er tevens portkosten betaald worden.

Met vriendelijke groeten,

René Pattyn
Samensteller, bestuurslid Vaertlinck

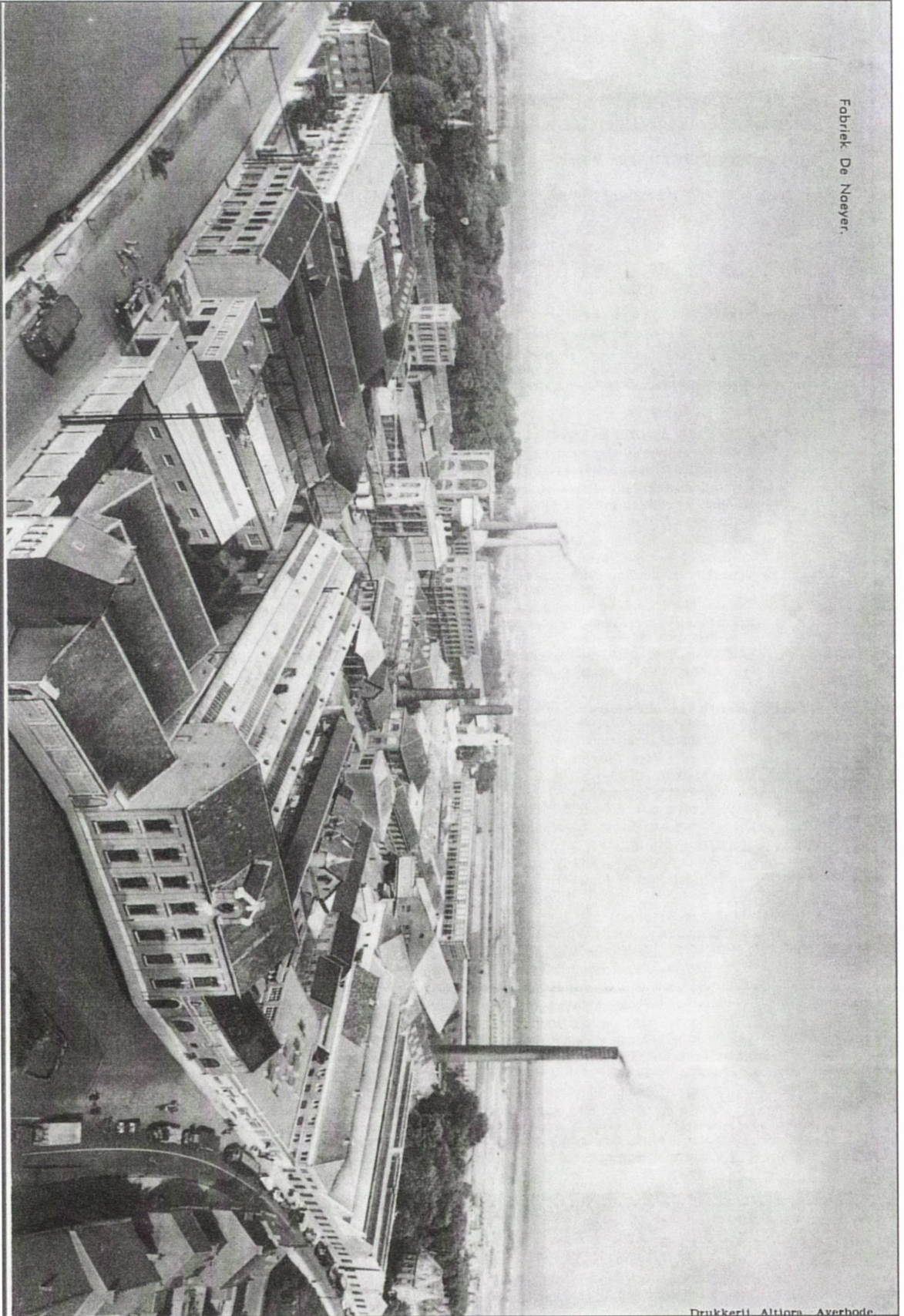
De fabrieken L. De Naeyer in hun volle glorie

Rechts onder het kasteel en links boven de “Crêche”

Onder in het midden de houtstapel. Het hout werd per schip en per spoor aangevoerd.
In de verte merkt men de Heindonksesteenweg of de Kaasstraat.

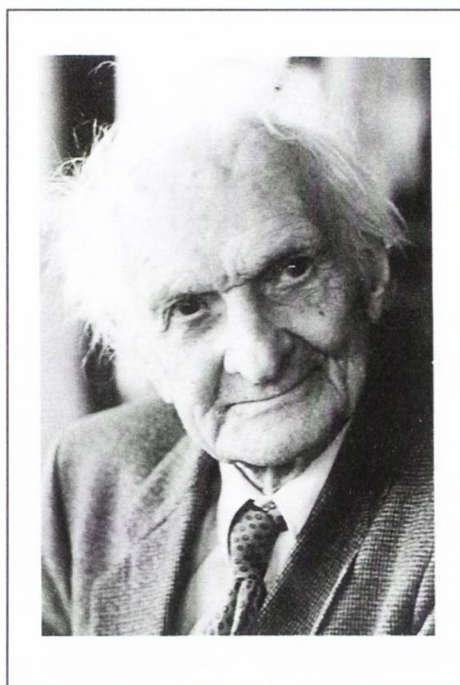
Fabriek De Noeyer.

Drukkerij Altora Averbode

Links onder : de Mechelsesteenweg

Gust Van Auwenis

Dr. Georges Vandaele - dank en hulde – 1964

Geachte Dokter,

Wij zijn hier gelukkig samen om U onze dank en hulde aan te bieden.

In 1934, toen Eerw. Heer Deken Eugeen Gendrikckx het 'Kinderheil' stichtte, was U Dokter Vandaele de eerste steun door de medische dienst gedurende twee jaar lang (gratis) waar te nemen.

Al waren de installaties primitief, toch kende het kinderheil onder Uwe toegewijde en wetenschappelijke leiding een zulkdanige bloei, dat reeds na een paar jaren de "Prenatale dienst" voor de moeders er bij kwam. Later ook begon U de "Raadpleging voor de kleuters". Onder Uw impuls kocht men een Ultra-violet lamp om het rachetisme bij de kinderen te bestrijden.

Geen moeite hebt U gespaard wanneer U de gezondheidstoestand van de moeders en kinderen kon verbeteren.

Ja, het is waar, zoals wel eens gezegd werd : "dat was de tijd van de heldendaden".

Dokter Vandaele was hier 30 jaren lang stipt aanwezig in ons kinderheil en dit twee maal per week, dat alleen is al een hele prestatie voor een geneesheer met een zware praktijk.

In het kinderheil kon U vol goedheid uw wijsheid mededelen aan de moeders. Wij zien U nog op en neer wandelen in de zaal en in uw eigen pittige taal uitleg geven, ... en toch iedereen begreep U, want het was de taal van Uw groot hart.

Dag en nacht hebt U op de bres gestaan om de moeders bij te staan in hun kritieke ogenblikken. Dan zagen wij U glunderen van beroepsgeluk "omdat er een mens geboren was".

In oktober 1958 kwam in de Breendonkstraat een afdeling van ons kinderheil. Dat dit zo vlug tot bloei kwam is wel een vrucht van Uw werk.

Eens sprong U in de vaart om een kind te redden dat U levend kon teruggeven aan de verslagen grootvader.

Zie, Geachte Dokter Vandaele, deze "Pauselijke decoratie" hebt U meer dan eens verdiend voor heldhaftige daden en een leven vol plichtsbesef en idealisme.

Ik vertelde hier slechts enige flitsen uit Uw rijk en schoon doktersleven.

In de geschiedenis van het kinderheil en in de dankbaarheid van ons volk zal de naam van “Dokter G. Vandaele” steeds met eerbied, erkentelijkheid en dankbaarheid blijven vernoemd worden.

In naam van de moeders van het kinderheil :

LANG LEVE DOKTER VANDAELE !!!

Willebroek 20 juni 1964.

Het knap bestuur van het kinderheil “Voor moeder en kind”

Bovenste rij, uiterst rechts: Dr. Vandaele en uiterst links Dr. Schuermans

G. Van Auwenis

Raadpleging van de archieven in de gemeente Willebroek

Algemene regeling geldt als volgt : (Niet tijdens de maanden juli en augustus alsook niet op feestdagen)

Archief Vaertlinck : Centrum Jan Van Winghe, Capt. Trippstraat 33, 2830 Willebroek
– lokaal 28 :

2de en 4de zaterdag van de maand van 9.00 tot 12.00 uur of na afspraak. E-mail :
rene.pattyn@telenet.be – website : www.vaertlinck.be

Archief gemeentelijke bibliotheek : Schoolweg 1A, 2830 Willebroek

Dinsdagnamiddag van 14.00 tot 16.00 uur – Aanvragen in de bibliotheek. Tel 03/886 55 22 of
willebroek@bibliotheek.be

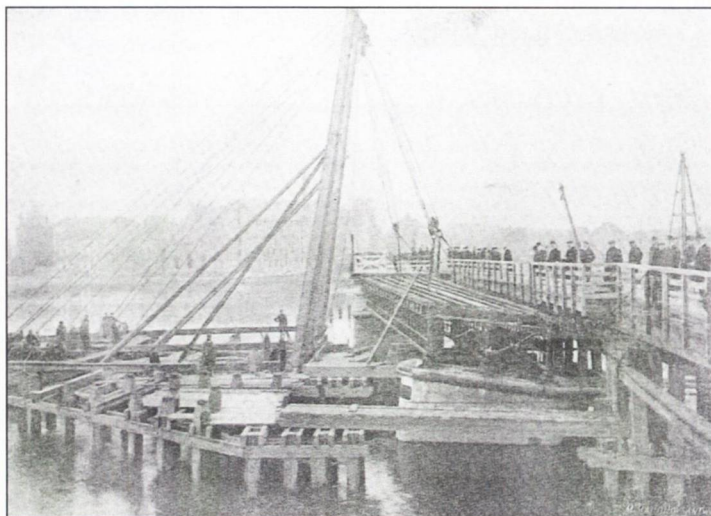
Gemeentelijk archief (Gemeentehuis), A. Van Landeghemstraat 99, 2830 Willebroek
Donderdagvoormiddag van 9.00 tot 12.00 uur, enkel na afspraak. Tel 0800 9 2830

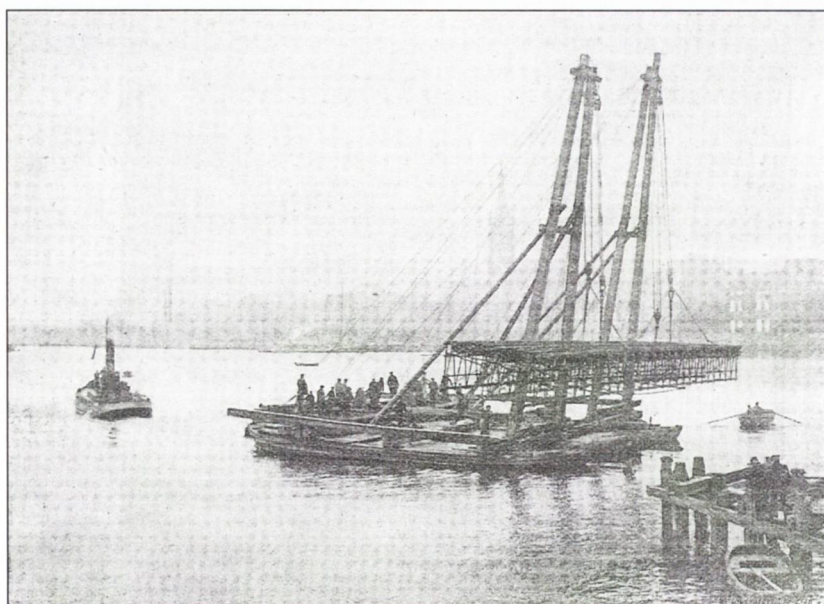
Archief Vaertlinck : Centrum Jan Van Winghe, Capt. Trippstraat 33

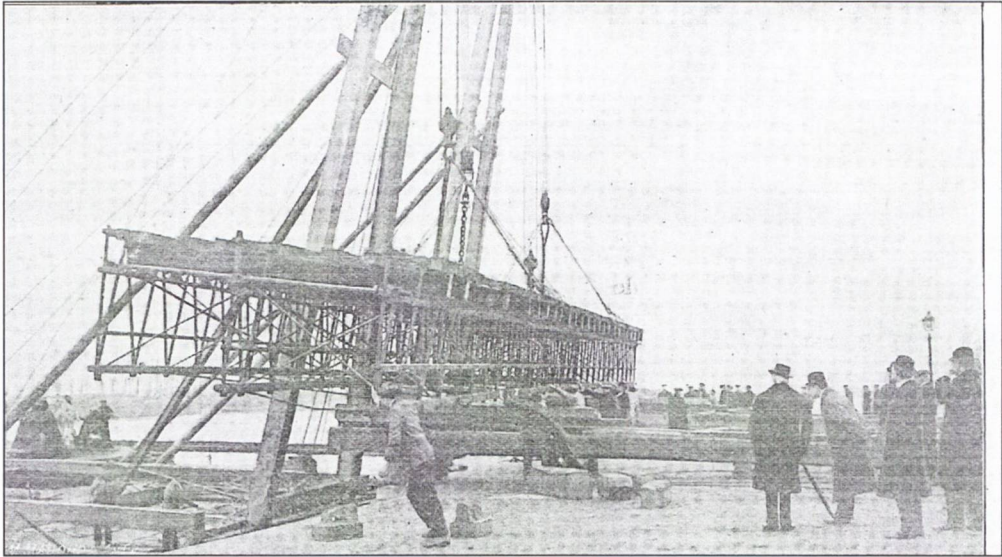
Weduwe Van Enschoedtbrug Klein Willebroek
Uit de oude doos – Uit *Ons Volk* van 23 maart 1912

De Brug over de Rupel te Boom, werd in de winter zeer erg beschadigd door aanvaring van een stoomboot tegen een der pijlers. De herstellingswerken werden aan aannemer G. Van Bergen uit Antwerpen toevertrouwd. Tijdens de herstelling had een tweede aanvaring plaats en werd de brug over een lengte van 60 meter onbruikbaar. De aannemer heeft het aangevaren stuk van 60 m lengte en ongeveer 50 ton in tweemaal opgetild en het enkele honderden meter verder op de kaai gezet. Foto: M. Basteyns.

Het wegvaren van het aangevaren stuk brug naar de oever. Een sleepboot trekt het gehele gevaarte naar de kaai. Foto: M. Basteyns

Het neerzetten van de brug. De schepen worden tegen de kaaimuur gebracht en de brug wordt zachtjes neergezet op twee draagwagens die over afhellende balken wegglijden. Het opheffen en neerzetten van het bruggedeelte duur geen half uur. Op de foto ziet men als toeschouwers de ingenieurs van Bruggen en Wegen: Lagasse de Locht, opperbestuurder van het Ministerie van Openbare Werken; Pierrot, algemeen opzichter; Van der Vin, bestuurder der Scheldewerken; Melotte, dienstoverste van de Rupel; Montens, Le heen enz. Foto: M Basteyns

René Pattyn

Bezoek het

Documentatiecentrum van Vaertlinck vzw

*Elke 2de en 4de zaterdag van de maand (behalve juli en augustus)
open van 9 tot 12 uur.*

*Voor andere dagen kan een afspraak gemaakt worden per e-mail:
rene.pattyn@telenet.be*

Hoe ‘pere’ in 1739 zijn zoon eens goed ‘tracteert’!

Als wij het over ‘tracteren’ hebben denken we onmiddellijk aan iemand bv. een pintje, een entje of iets aangenaams aanbieden. Dus in brede zin hem gastvrij en feestelijk onthalen. Maar soms heeft het een negatieve, kwade betekenis zoals slecht behandelen, straffen, tuchtigen, kastijden... tot zelfs executeren.

Uit een getuigenis opgetekend door notaris De Vooght⁵ te Mechelen in 1739 vernemen we dat die slechte betekenis toen zeker gekend, maar ook in de praktijk omgezet werd. Getuige dit pikante verhaal.

Een brave meid.

Elisabeth van Horen was 25 jaar als ze op verzoek van Sieur Alexander Heskens bij de notaris verklaarde “dat sij gewoont heeft als meisjes (= meid) ten huise van Sr. Carolus Henskens Brauwer van sijnen stiel binnen Loven, den tijdt van ontrent vier Jaeren, te weten vant jaer 1731 tot het jaer 1743 in clues”. Woonde zij nog te Leuven en was ze speciaal naar Mechelen afgezakt om ten gunste van Alexander haar woordje te doen? Toch wel braaf, niet?

Gedurende gans haar diensttijd had zij nooit gezien dat Alexander “eenige oorsacke van quade tractementen aen sijnen vader heeft gegeven”. Voor wie tussen de regels leest is het duidelijk dat er een haar in de boter was tussen vader en zoon. Zij bevestigde dit want zij had verschillende keren gezien dat de vader “hem qualijck getracteert heeft”.

Bloedend met de haren slepen!

Het verliep allemaal niet zachtvaardig, maar “soo door slaen met stocken [en] vuijsten”. Het gevolg laat zich raden “soo dat hij somwijlen seer bebloedt was gelijk een Runt”. Door “hem met den haeren te sleijpen Langhs de keucken” was er blijkbaar van medelijden geen sprake. Het leek zowat op een scène goed voor een horrorfilm!

Voorbeeldige zoon.

Niettegenstaande al die kwade tractementen heeft Alexander volgens Elisabeth zijn vader “noijnt de handt aen hem gesteecken om den selven te slaen”. Hij had nooit de intentie dit te doen en heeft het ook nooit gedaan. Zij verklaarde ook dat, toen zoon Alexander op zekere avond thuis kwam, de vader haar “naer haere camer dede retireren”. Hij zou de deur zelf wel open doen, wat hij ook deed. Nieuwsgierig of bezorgd vroeg hij Alexander “van waer hij soo laet quam”. Gewillig antwoordde deze “monpere het is soo laet niet ick hebbe in eene eerelijck Compaignie geweest”.

Woeste vader.

Goed gezelschap of niet, het maakte vader niets uit, integendeel zijn reactie was dat hij “groot getier maakte”. Rustig antwoordde Alexander “dat het niet te passen ende dat hij hem saude redene geven, in de eerste camer”. Hij wilde zijn uitleg wel doen en verantwoording geven, maar was dit een afleidingsmanoeuvre om zijn vader wat te laten bekoelen? Ijdele hoop. “Ick hebbe met u redens niet van doen” tierde vader Carolus.

Het bloed en de gramschap moet de vader naar het hoofd gestegen zijn want “eenen stock hebbende heeft beginnen te slaegen op sijn hooft (van de zoon) (zo)dat hij plat ter aerde is gevallen”. Die zat helemaal onder het bloed.

Help! Help!

Van ‘alteratie’ door zo’n aanblik, niet wetend wat aanvangen, volledig uit het lood geslagen begon ze om hulp te roepen “op welck schreuwen sijn afgecomen sijnes Requirants (Alexander) autste suster ende jonghsten broeder”. Die hebben de vader dan belet zijn ‘tractement’ verder te zetten. Gelukkig maar! Wat was er anders van gekomen?

⁵ SAM Not. De Vooght J. F., register 1960, 11/09/1739.

Bijkomende informatie.

Heeft Alexander dat alles als een gedwee schaap ondergaan of heeft hij toch wat weerwerk geboden? Blijkbaar was in een mogelijke schermutseling een hemd gesneuveld of had Alexander zich tijdens het vallen daaraan proberen recht te houden. Elisabeth verklaarde in elk geval “voorders in dese nocte in geene andere voorvallen oijnt gesien te hebben dat hij het hemde van sijnen vader aenden hals saude gescheurt te hebben”. Wel merkte ze op “dat de autste dochter, den dagh daer naer een hemde aende attestante (Elisabeth) heeft laeten zien.

Twijfel bij de oudste dochter.

De oudste dochter was tijdens het “tractement” niet aanwezig, had het verloop dus niet gezien, maar leek toch partij te kiezen voor haar vader. Doelend op haar broer zei ze tegen de meid “siet Elisabeth wat dat monster gisteren avont gedaen heeft, hij heeft monper, mijnen (gemeend) de kele toe te nijpen”.

Tot daar het getuigenis van Elisabeth van Horen in de aanwezigheid van de getuigen Petrus Fromont en Petrus Keijaerts. Niets over letsel of herstel van Alexander. Niets over straf of een nieuw hemd voor de vader. Niets over een mogelijke verzoening. Maar laat ons daarvan uitgaan. Daar zullen we onszelf eens op ‘tracteren”. Schol!

Leon Bernaerts

Waar is de tijd in Liezele ? Gebruik van de straatpomp.
G. Van Auwenis (uit de goeie ouwe tijd)

NEN SCHONEN OUDEN DAG !!!

(GEDICHT)

Oud mogen worden is een zegen,
maar 't zijn de jaren die wegen.

Het geheugen laat het weten,
men begint alles te vergeten.
't Gehoor, 't gezicht is aangetast,
en iedere beweging zorgt voor last!
Slapen zoals voorheen,
vergeet dit maar meteen.
Want slapeloze nachten,
dat staat u te wachten!

En, medicijnen die worden voorgeschreven,
dat is voor gans uw verder leven.
Begin maar iedere morgen,
met u goed te verzorgen!
U mag ook niet vergeten, wat u niet meer mag eten.
En voor het drinken, wat zal het zijn?
Altijd en alleen nog vogelwijn!

Over de vermoeidheid spreek ik niet,
het volstaat dat u ons goed bezie!
Trappen warden vroeger op en af gelopen,
nu is het eerder op en af gekropen!
Reizen, feesten, 't was een lust.
Nu zoekt men alleen nog de rust!
Winkelen of wandelen, gaan
of lang recht blijven staan,
is ook al uit den boze,
't zorgt voor pijn, 't is artrose!

Dit alles en nog meer
Zorgt voor last en doet zeer!
Dit noemt men de schone ouden dag...
Laat mij even toe dat ik eens lach...

Dat is nu eens echt waar, "wacht maar tot als je zo oud bent als ik ... zei ons moe"

*Gelukkig dat we het vroeger NIET konden of wilden geloven ...
Dit gedicht is het dikwijls lezen meer dan waard!!!*

Genoteerd door G. Van Auwenis

Inhoudstafel : januari – februari – maart 2013

Voorwoord	blz.	1
Verlichting te Blasveled 19 ^e eeuw.....		2
Uitzonderlijk transport op de vaart.....		4
Herinnering aan E.H. Pastoor Suykens.....		6
Oude facturen en brieven (briefhoofden).....		8
Wilgen in de Notelaar.....		17
Uitgave Sint-Jozefschool.....		19
Fabriek De Naeyer in volle bloei.....		20
Dr. G. Vandaele – dank en hulde – 1964		22
Wwe Van Enschoot brug – uit de oude doos		25
Hoe ‘pere’ in 1739 zijn zoon		27
Nen schonen ouden dag		29

Werkten mee aan dit nummer :

Ronnie Amelinckx - Leon Bernaerts – Emiel Geens - Gary Mantiens – G. Van Auwenis – René Pattyn

Samenstelling en lay-out : Gust Van Auwenis en Eric Van Winghe.

Alle rechten voorbehouden. Het overnemen van teksten kan slechts gebeuren na schriftelijke toelating van de auteur en mits vermelding van het tijdschrift, jaargang en nummer.

Elk auteur is individueel verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar artikel.

Geplande activiteiten:

Archief Vaertlinck : Centrum Jan Van Winghe, Capt. Trippstraat 33, 2830 Willebroek

– lokaal 28 :

2de en 4de zaterdag van de maand van 9.00 tot 12.00 uur of na afspraak. E-mail :

rene.pattyn@telenet.be – website : www.vaertlinck.be

Aandacht! Bezoek regelmatig onze website om op de hoogte te blijven van onze laatste nieuwsjes en geplande activiteiten : www.vaertlinck.be

STAMBOOMDAG 7 DECEMBER 2013

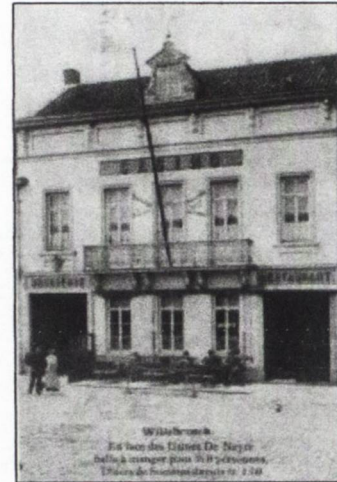
Te Willebroek, Capt. Trippstraat, Centrum Jan Van Winghe

CAFE - TAVERNE "CASINO"

Bij Chris

Oud Sasplein 3, 2830 Willebroek
(aan de brug)
Tel 03/886 68 70 - dinsdag gesloten

Anno 1905

- VERZORGDE SNACKS
- BRUSSELSE WAFELS
- PANNEKOEKEN
- DIVERSE BROODJES
- MILCKSHAKES
- IJSCOUPES
- VERSE FRUITSAPPEN

ZAKENKANTOOR NV VAN TRICHT

L. DE NAEYERPLEIN 16
2830 WILLEBROEK

Tel. 03-886 87 33 - 03-886 94 62

Fax 03-886 20 91

E-mail : yvette.vandemaele.15515@axa-bank.be

Alle wekdagen geopend van 9 - 12 uur en van 14 - 18 uur
Dinsdag- en zaterdagvoormiddag enkel na afspraak

VOOR AL UW BELEGGINGEN, BANKVERRICHTINGEN,
VERZEKERINGEN EN KREDIETEN

Het kantoor met de betere service !

Scheldelaan 40

2830 Willebroek

03 297 30 74

Info@deschalk.be

Ma-zo 11 u tot 21u30

Dinsdag gesloten

WOONDECORATIE PEPERMANS

Herman Vosstraat 46
2830 Willebroek

Tel. 03 / 886 68 23
Fax 03 / 866 15 00

www.decoratiepepermans.be

- Vast tapijt
- Tapijten
- Vouwdeuren
- Textiel

- Vloerbekleding
- Gordijnen
- Zonwering
- Onderhoud

- Laminaat
- Overgordijnen
- Behangpapier
- Verven-Mengmachine

Meubelen J. Van den Bergh

Brielen 5 - 2830 Tiss
Tel.: 03 / 886 66
Fax: 03 / 866 06

Openingsuren: Maandag t/m zaterdag van 10 tot 18 u.
Zondag 13.30 tot 18u. en donderdag gesloten

THE BEST HARDWARE STORE IN BELGIUM

BOOZT.be

Dendermondsesteenweg 190
2830 Willebroek

Tel: 03/866.48.44
BE 0860.455.425

info@boozt.be

Openingsuren:

dinsdag tem zaterdag
open van 10hr tot 18hr

zondag, maandag en
feestdagen gesloten

www.boozt.be

WILLEBROEK

TEL. 03/886.41.30

 **Groep
Kerremans**

 **Zakenkantoor
Kerremans & C°**

VERZEKERINGEN
BANK

OVERWINNINGSSTRAAT 87
2830 WILLEBROEK
TEL: 03/886 43.39
FAX: 03/866 57 02

info@groepkerremans.be
www.groepkerremans.be

CBFA: 040356A-cB

 **Vastgoed
Kerremans**

VERKOOP
VERHUUR
BEHEER

OVERWINNINGSSTRAAT 87
2830 WILLEBROEK
TEL: 03/886 43.39
FAX: 03/866 57 02

info@groepkerremans.be
www.groepkerremans.be

BIV KERREMANS STEVE: 503785

VIE carrosserie Van den Eede

herstellingen alle merken

Brandstraat 31 tel. 03/886 78 49
2830 Willebroek btw 634 353 769 fax 03/886 04 58

POUSSE
CAFE WILLEBROEK

't Poussecafé

Torenstraat 6 - 2830 Willebroek

☎ 03 / 866 05 36

Open vanaf 11.00 uur
Keuken doorlopend vanaf 11.00 uur
Maandag gesloten

APC

AUTO PARTS CENTER BVBA
ALLE AUTO-ONDERDELEN

- Groot- en kleinhandel
- Car-hifi - GSM's - carkits - navigatiesystemen
- Alarmen - blinderen autoruiten
- Wisselstukken en onderdelen: remmen, filters, uitlaten, schokdempers, ...
- Allesdragers: skiboxen, sneeuwkettingen, ...
- Accessoires: uitbouwkits, verlagingskits, spoilers, sportluchtfilters, ...

Restaurant "BEUKENHOF"

Antwerpsestraat 300

2850 BOOM

Tel.: 03/888.65.68

Fax.: 03/844.74.39

Hemiksem

Heuvelstraat 146
2620 Hemiksem

03/877.30.33
hemiksem@apc.skynet.be

Kontich

Mechelsesteenweg 2978
2550 Kontich

03/458.76.83
kontich@apc.skynet.be

Willebroek

Dendermondsesteenweg 212
2830 Willebroek

03/886.35.00
willebroek@apc.skynet.be

BOEKSKE

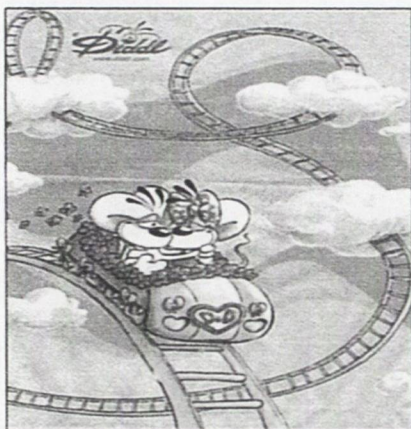
Voor al uw tijdschriften en kranten!

Aan huis besteld!

Eksklusief verdeler van :

DIDDL, TOPMODEL,

DARK DUDES, ROSALIE UND TRUFFEL

Voor al uw inkt en tonercardridges tot 50 % goedkoper
Overwinningsstraat 76 - Willebroek
Tel: 03.886.73.84

Jan maes

watches & jewellery

L.De Naeyerplein 31

2830 Willebroek

03/886 86 26

Bruul 85

2800 Mechelen

Rijwielen - Naaimachines

Firma CLAESSENS

Mechelsesteenweg 8

(aan de brug)

2830 WILLEBROEK

Tel. : 03/886 62 70 - 03/886 38 51

CHRISTOPHE SCHILDERWERKEN

Service : kwaliteit, snel

Christophe : 0470/019516

BINNEN *Gratis Bestek*

en *- 10 % voor leden Vaertlinck*

BUITEN *- 10 % voor gepensioneerden*

SINONQUEL BVBA
TEN BERGSTRAAT 2
2830 WILLEBROEK

CITROËN

WWW.SINONQUEL.BE

TEL : +32 (0)3 886 66 85
FAX : +32 (0)3 886 61 54
BTW: BE 0464.707.303
garage.sinonquel@telenet.be

上海酒家

CHINEES RESTAURANT

SHANGHAI

Stationsplein 2

2830 WILLEBROEK

Tel. 03 886 74 96

Ruime parking

Maandagmiddag

Dinsdag

Zaterdagmiddag

GESLOTEN

KEUKENCENTER

MASURE

Totaalinrichting van vloer tot plafond

- keukens in alle stijlen
- van luxe modellen tot de budget-keukens
- ook badmeubelen en schuifdeuren
- wij tekenen uw eigen droomkeuken

Kleine Amer 15
2870 Puurs-Kalfort

Tel. 03 889 22 48 * fax 03 899 15 26

Open: ma-vr van 10- 17 uur
zaterdag 10-18 uur
zondag gesloten

Bakkerij Philippe

Kerkstraat 26

2830 Willebroek

Tel: 30/886.65.09

5 Broodautomaten

Baeckelmannstraat: Centeabank

Card. C ardinlaan: Tisselt

Vennestraat: Willebroek

Bezelaarstraat: Blaasveld

Parochiaalcentrum: Ramsdonk

CAFE KNOCK-PALACE

bij Patrick

Nieuwe uitbater

August Van Landeghemplein 8

2830 Willebroek

Tel. 03/886 78 39

Donderdag gesloten

Vergaderzaal beschikbaar

Verzorgde bediening

Waar stond dit kapelletje dat aan een berkenstam bevestigd was?

G. Van Auwenis

Nota's en aantekeningen :

WIE HEEFT HET VOOR U IN WILLEBROEK?

Bij KBC Bank & Verzekering staat een cliëntvriendelijke, professionele en vooruitstrevende dienstverlening hoog in het vaandel. Meer dan 18 000 KBC-medewerkers staan hier garant voor. En daartoe behoren ook de medewerkers van het KBC-verzekeringskantoor en het KBC-bankkantoor in uw buurt.

KBC Bank & Verzekering
Dendermondsestwg. 17,
2830 Willebroek
tel. 03 860 75 30

KBC Verzekeringen
Spiessens & Wuyts BVBA
A. Van Landeghemplein 1,
2830 Willebroek
tel. 03 866 17 38
fax 03 866 21 45

We hebben het voor u.

Print Factory

Res. Talmar III - Dendermondsestw 151/4 - 2830 Willebroek

03 866 25 25 - www.deprintfactory.be

MicrofilmTechniek

PRINT-CANVAS-POSTERS-COPY-
TSHIRTS-SPANDOEKEN-
SCANNING DOC & MICROFILMS

Mooie foto's ? doe er wat mee !

www.freestyle.be

Large poster-prints op foto papier, doek, vinyl, stickers enz...
Alle fotowerk ■ Kleurencopies ■ Naamkaartjes ■ Postkaarten
Bedrukkingen van foto's of logo's op t-shirts, mokken, mousepad enz...

FOTO

VIDEO

GSM

PC

GPS

POSTER
PRINTING

PAS
FOTO

COPY

SELEXION

CLIX®

BORNEM

Dr. Deputterplein 10
Tel: 03-899 20 46

LONDERZEEL

Markt 4
Tel: 052-31 01 10

WILLEBROEK

Dendermondsestwg 202
Tel: 03-860 70 80